

E0270 TECHNOLOGIE A NÁSTROJE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Legislativa ochrany ŽP

RNDr. Mgr. Michal Bittner, Ph.D.

Vybrané mezinárodní úmluvy v ochraně ŽP

Ochrana ovzduší

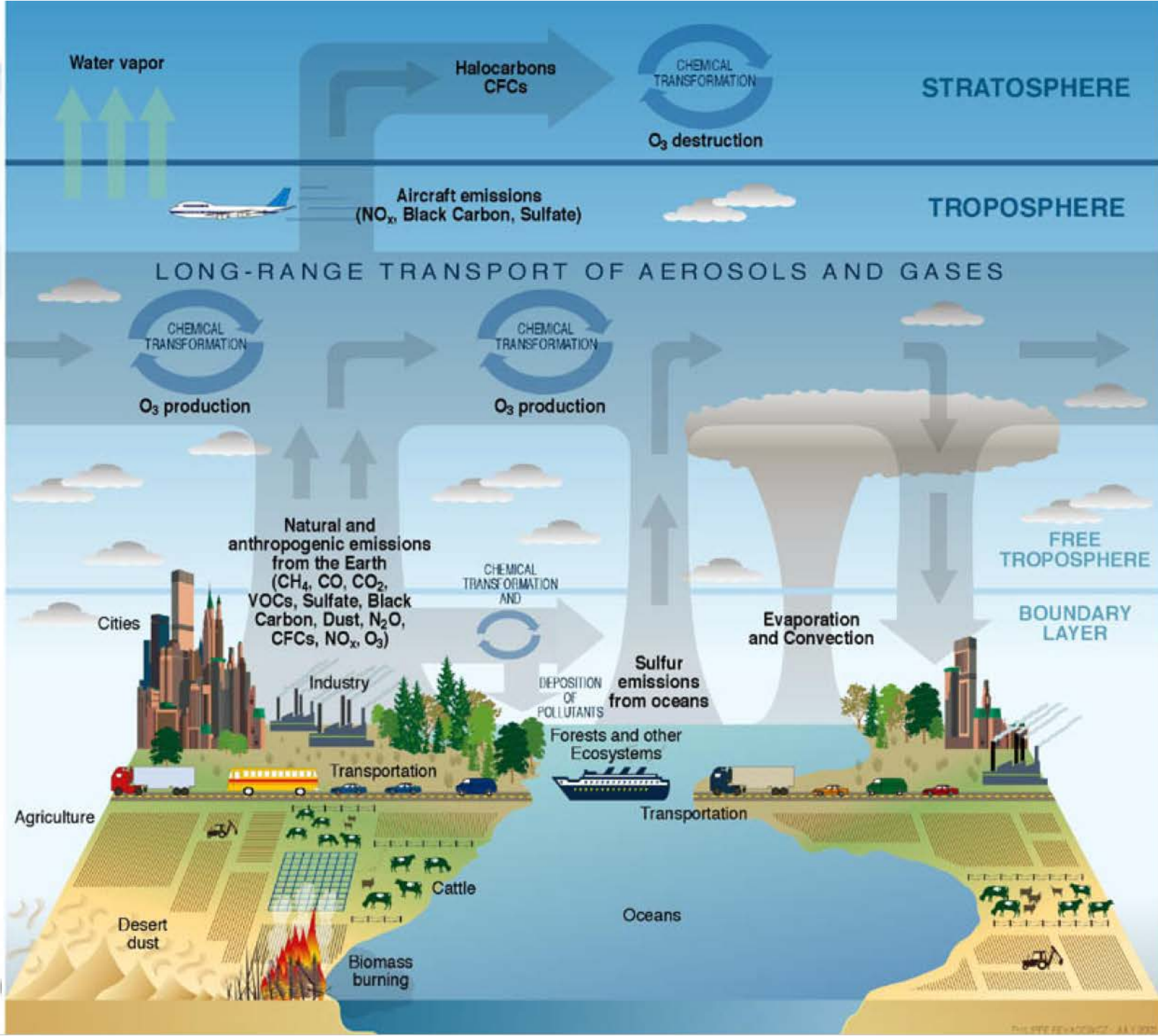
Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států (1979)

(Convention on Long-range Transboundary Air Pollution - LRTAP)

- ČSSR ratifikovala a v platnost pro ČR vstoupila r. 1984

Cíl:

- omezování, postupné snižování a předcházení znečišťování ovzduší
- výměna informací, v odborných konzultacích, výzkumu a monitoringu
- týká se např. emisí sloučenin S, oxidů N, těkavých organických látek, perzistentních organických polutantů, těžkých kovů

Vybrané mezinárodní úmluvy v ochraně ŽP

Ochrana ovzduší

Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států (1979)

- ČSSR ratifikovala a v platnost pro ČR vstoupila r. 1984

Cíl:

- omezování, postupné snižování a předcházení znečišťování ovzduší
- výměna informací, v odborných konzultacích, výzkumu a monitoringu
- týká se např. emisí sloučenin S, oxidů N, těkavých organických látek, perzistentních organických polutantů, těžkých kovů

Úmluva o ochraně ozonové vrstvy (Vídeň, 1985)

- ČSFR přistoupila k Úmluvě 1990

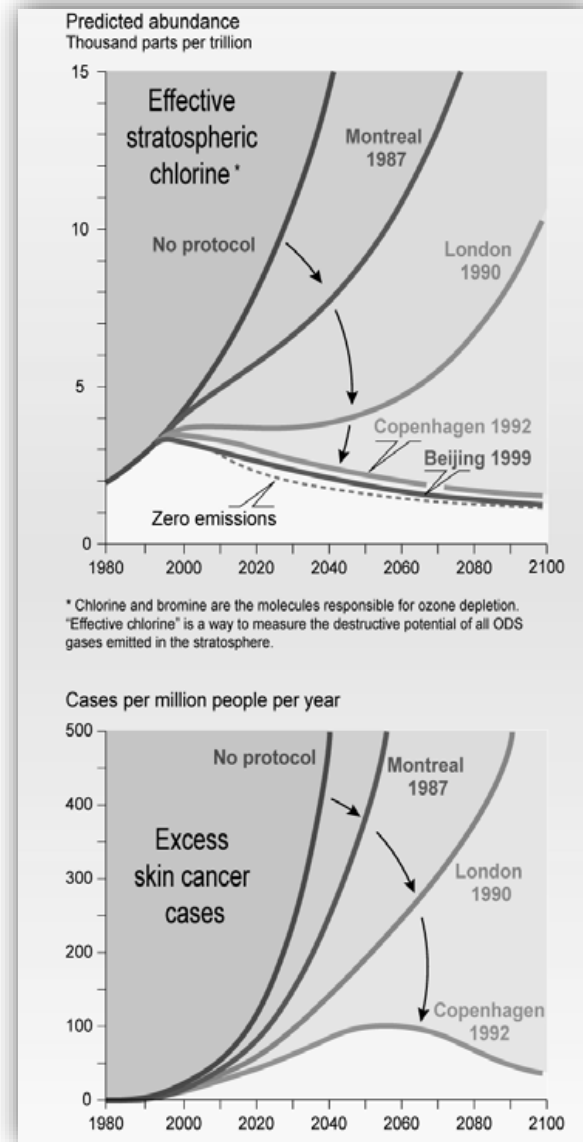
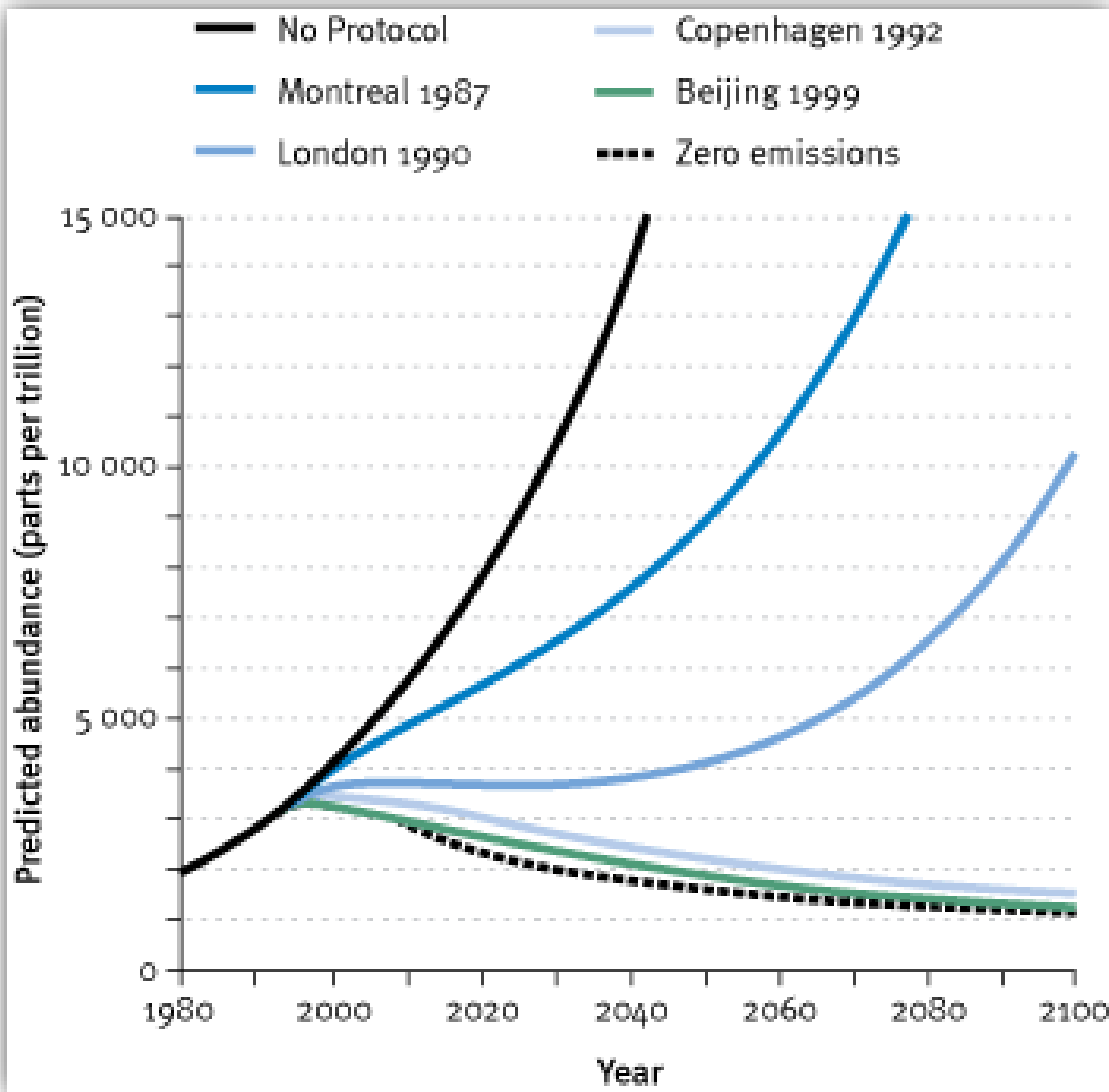
Protokol o látkách, které porušují ozonovou vrstvu (Montrealský protokol - 1987)

+ Londýnský (1990), Kodaňský (1992) a Pekingský (1999) dodatek

Cíl:

- snížit či zcela zakázat výrobu a používání látek poškozujících O₃ vrstvu Země
- jedná se především o freony (CFC) a některé další halogenované sloučeniny

- modelování vývoje koncentrace CFC v atmosféře na základě v případě přijetí jednotlivých Protokolů (a Dodatků)

Ochrana Klimatu

Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (Rio de Janeiro, 1992)

- ČR ratifikovala r. 1993 a v platnost vstoupila r. 1994
- Úmluva poskytuje rámec mezinárodním vyjednávání o řešení:
 - problematiky **snižování emisí skleníkových plynů**
 - vyrovnávání se s **negativními dopady změny klimatu**
 - **finanční a technologickou podporou** rozvojovým zemím

Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (Rio de Janeiro, 1992)

- ČR ratifikovala r. 1993 a v platnost vstoupila r. 1994
- Úmluva poskytuje rámec mezinárodním vyjednávání o řešení:
 - problematiky **snižování emisí skleníkových plynů**
 - vyrovnávání se s **negativními dopady změny klimatu**
 - **finanční a technologickou podporou** rozvojem zemím

Čtyři hlavní principy Úmluvy:

- I) mezigenerační spravedlnost**, t.j. chránit klimatický systém ve prospěch nejen současné, ale i příštích generací;
- II) společná, ale diferencovaná odpovědnost** → ekonomicky vyspělé země nesou hlavní odpovědnost za rostoucí koncentrace GHG v atmosféře, přičemž jejich povinností je i poskytovat pomoc rozvojem zemím;
- III) chránit zejména ty části planety, které jsou náchylnější na negativní dopady změn** klimatického systému, tj. těch zemí, které jsou v rámci svého hospodářského vývoje a geografického umístění zranitelnější;
- IV) princip tzv. předběžné opatrnosti**, t.j. nutnosti neodkládat řešení problému, a to ani v tom případě, že doposud nelze některé důsledky změny klimatu přesně kvantifikovat.

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (1997)

- ČR ratifikovala r. 2001 a v platnost vstoupila r. 2005

Cíl

- do roku 2012 snížit emise GHG v celkovém průměru 5,2 % v porovnání s rokem 1990

- závazkem ČR (EU) je snížení emisí o 8% oproti roku 1990

Stav a postup řešení

- emise GHG v ČR činily v r. 2012 124,2 mil t CO₂
→ cca 27 % pod hodnotou kjótského závazku

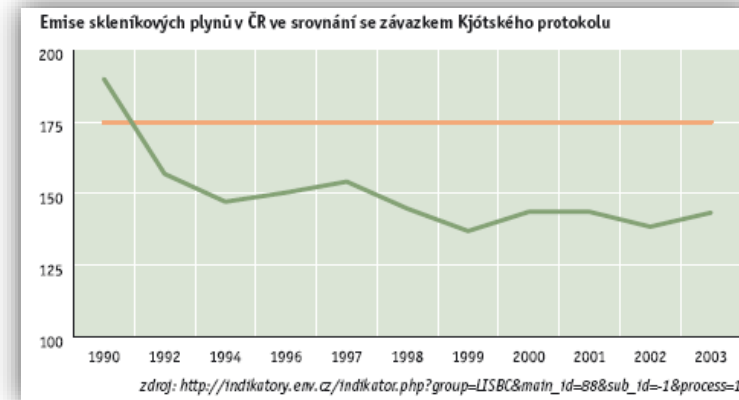
- snížení emisí v EU - systém **evropského obchodování s emisními povolenkami**

- sdružuje největší emitenty (asi 45% emisí GHG v EU)
- povolenky na vypouštění GHG přidělovány do r. 2013 zdarma
- od roku 2013 probíhá nákup povolenek v aukcích

- Hlavní strategický dokumentem ČR - Politika ochrany klimatu v ČR (2017)

- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)

- adaptace na negativní dopady změny klimatu.

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (1997)

- ČR ratifikovala r. 2001 a v platnost vstoupila r. 2005

- 2012 v Dauhá dojednán dodatek
- prodloužení platnosti protokolu do roku 2020
+ závazek EU a dalších zemí dále snižovat

emise CO₂ ekv.

(EU např. o 20-30 % ve srovnání s rokem 1990)

Pařížská dohoda k CC (2015)

- navazuje na Kjótský protokol od roku 2020
- cíl: Zamezit růstu teploty o 2 °C oproti předindustr. období
- v platnosti od 2016 - 55/55, podepsaly USA, Čína, Indie...

EU policy on the environment

EU policy on the environment is reflected in its legislation and supported by some financial programmes. The [7th Environment Action Programme](#) of the EU, entitled *Living well, within the limits of our planet* runs to 2020 and focuses on 3 priority areas for action:

- To protect, conserve and enhance the Union's natural capital
- To turn the Union into a resource-efficient, green, and competitive low-carbon economy
- To safeguard the Union's citizens from environment-related pressures and risks to health and wellbeing

EU environmental legislation

Mapping the EU environmental policy: > 250 pieces of legislation

1. General:

**environmental impact assessment (EIA)
strategic environmental assessment (SEA)
ecoaudits & ecolabels
access to information, public participation and access to justice in
environmental matters
liability for environmental damages**

2. Sources of pollution:

**industries: IPPC licensing
air quality: ETS (Kyoto)
water quality
noise pollution
waste management
nuclear & industrial safety (Seveso)
chemical substances (REACH)**

3. Use of natural resources:

**soil protection
biodiversity: conservation of fauna & flora, biotechnology (GMOs)**

Environmentální legislativa EU

- ↪ Vnitrostátní environmentální právní předpisy vycházejí z více než 80 % z unijní úpravy!
- ↪ Jak zcela zásadní průřezové nástroje ochrany životního prostředí:
 - posuzování vlivů koncepcí a záměrů na životní prostředí (SEA/EIA),
 - institut integrovaného povolování (IPPC)

tak také hmotněprávní regulace dílčích oblastí životního prostředí

=> dohromady tvoří tzv. **system unijního práva životního prostředí**,

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Cíle stanovené ve svých Smlouvách naplňuje Evropská unie pomocí pěti druhů právních aktů.

Nařízení (Regulation)

- uplatňují se automaticky v celém rozsahu a jednotně ve všech zemích Unie, a to okamžitě po jejich vstupu v platnost, aniž by se musely provádět do vnitrostátního práva.

REGULATION (EU) 2020/741 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL**of 25 May 2020****on minimum requirements for water reuse**

Table 2 – Reclaimed water quality requirements for agricultural irrigation

Reclaimed water quality class	Indicative technology target	Quality requirements				
		<i>E. coli</i> (number/100 ml)	BOD ₅ (mg/l)	TSS (mg/l)	Turbidity (NTU)	Other
A	Secondary treatment, filtration, and disinfection	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	<i>Legionella</i> spp.: < 1 000 cfu/l where there is a risk of aerosolisation Intestinal nematodes (helminth eggs): ≤ 1 egg/l for irrigation of pastures or forage
B	Secondary treatment, and disinfection	≤ 100	In accordance with Directive 91/271/EEC (Annex I, Table 1)	In accordance with Directive 91/271/EEC (Annex I, Table 1)	-	
C	Secondary treatment, and disinfection	≤ 1 000			-	
D	Secondary treatment, and disinfection	≤ 10 000			-	

REGULATION (EU) 2020/741 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

Article 16

Entry into force and application

This Regulation shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

It shall apply from 26 June 2023.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Brussels, 25 May 2020.

For the European Parliament
The President
D. M. SASSOLI

For the Council
The President
A. METELKO-ZGOMBIĆ

Reclaimed water quality class	Indicati
A	Secondary trea disinfection
B	Secondary trea
C	Secondary trea
D	Secondary trea

Příklad transpozice práva EU do legislativy ČR

EU: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/166, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek

- Stanoví provozovny, které mají povinnost ohlašovat přenosy znečištění
- Stanoví sledované látky a ohlašovací prahy pro přenosy látek do ovzduší, vody, půdy.
- Stanoví povinnost ohlašovat přenos nebezpečných odpadů při produkci nad 2 t/rok

Příklad transpozice práva EU do legislativy ČR

EU: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/166, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek

- Stanoví provozovny, které mají povinnost ohlašovat přenosy znečištění
- Stanoví sledované látky a ohlašovací prahy pro přenosy látek do ovzduší, vody, půdy.
- Stanoví povinnost ohlašovat přenos nebezpečných odpadů při produkci nad 2 t/rok

ČR: Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování ŽP

- Stanoví provozovny, které mají povinnost ohlašovat přenosy znečištění:
 - Provozovatel uvedený v nařízení EP a rady ES č. 2006/166
 - Provozovatel jiný než uvádí směrnice 2006/166 nebo provozovatel v nařízení uvedený, který provozuje činnost s nižší kapacitou než uvádí nařízení
- Stanoví sledované látky a ohlašovací prahy:
 - Podle přímo použitelného předpisu ES (2006/166)
 - Přenosy látek mimo provozovnu v odpadech při překročení prahových hodnot stanovených nařízením vlády (NV č. 145/2008 Sb.)

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Cíle stanovené ve svých Smlouvách naplňuje Evropská unie pomocí pěti druhů právních aktů.

Nařízení (Regulation)

- uplatňují se automaticky v celém rozsahu a jednotně ve všech zemích Unie, a to okamžitě po jejich vstupu v platnost, aniž by se musely provádět do vnitrostátního práva.

Směrnice (Directive)

- vyžadují, aby členské státy EU dosáhly určitého výsledku, ponechávají jim však svobodu volby v tom, jak to učiní
- k dosažení cílů stanovených ve směrnici musí členské země přijmout opatření, aby mohly tuto směrnici začlenit do vnitrostátního práva (tzv. provedení).

COUNCIL DIRECTIVE 96/61/EC

of 24 September 1996

concerning integrated pollution prevention and control

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 130s (1) thereof,

quiring authorization prior to any operation or substantial modification of industrial installations which may cause air pollution;

**COUNCIL DIRECTIVE 96/61/EC
of 24 September 1996**

concerning integrated pollution prevention and control

THE COU
Having re
Communi

Ministerstvo životního prostředí

Veřejně přístupné informace | Přihlášení

Home > IPPC

IPPC

Domovská stránka

O integrované prevenci

Hledat

Aktuální řízení

Zařízení

Seznamy

Externí odkazy

MPO

GEOPORTÁL (IPPC zařízení)

Národní legislativa

Do českého právního řádu byla směrnice [2008/1/ES](#) (dříve 96/61/ES) o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC) transponována zákonem č. [76/2002](#) Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci) ze dne 5. února 2002. Zákon o integrované prevenci vstoupil v účinnost 1. ledna 2003 a byl novelizován následujícími předpisy:

zákonem č. [521/2002](#) Sb.
zákonem č. [437/2004](#) Sb.
zákonem č. [695/2004](#) Sb.
zákonem č. [444/2005](#) Sb.
zákonem č. [222/2006](#) Sb. (klíčová novela - vydáno úplné znění zákonem č. 435/2006 Sb.)
zákonem č. [25/2008](#) Sb. (vyjmuta problematika integrovaného registru znečišťování do samostatného zákona)
zákonem č. [227/2009](#) Sb.
zákonem č. [281/2009](#) Sb.
zákonem č. [85/2012](#) Sb.
zákonem č. [69/2013](#) Sb. (klíčová novela, transpozice směrnice [2010/75/EU](#) o průmyslových emisích)
zákonem č. [64/2014](#) Sb.
zákonem č. [39/2015](#) Sb.
zákonem č. [183/2017](#) Sb.
zákonem č. [225/2017](#) Sb. (úprava návaznosti na stavební zákon)
zákonem č. [541/2020](#) Sb.
zákonem č. [261/2021](#) Sb.
zákonem č. [284/2021](#) Sb. (úprava návaznosti na stavební zákon, účinné od 1. července 2023)

Zákon o integrované prevenci definuje hlavní pojmy, obsah žádosti a rozhodnutí, procesy a roli jednotlivých účastníků. V příloze č. 1 jsou popsány činnosti, jejichž provozovatelé mají povinnost mít integrované povolení. Kromě povolení a změnových řízení jsou řešeny i problematiky deliktů, sankcí a výměna informací o nejlepších dostupných technikách. Integrované povolení nahrazuje řadu složkově vydávaných správních aktů, jejichž seznam je pravidelně aktualizován.

K zákonu o integrované prevenci je vydán pouze jeden prováděcí předpis. Jedná se o vyhlášku č. [288/2013](#) Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci (20. září 2013 nabyla platnosti a 5. října 2013 nabyla účinnosti), kterou se stanoví následující vzory a související vysvětlivky k jejich vyplnění:

No L 257/26

EN

Official Journal of the European Union

COUNCIL DIRECTIVE

of 24 September 1996

concerning integrated pollution prevention and control

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION

Having regard to the Treaty establishing the European Community,

Ministerstvo životního prostředí

IPPC

IPPC

Národní legislativa

Do českého právního řádu byla směrnice Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění životního prostředí. Zákon o integrované prevenci a omezení znečištění životního prostředí.

Domovská stránka

O integrované prevenci

Hledat

Aktuální řízení

Zařízení

Seznamy

Externí odkazy

MPO

GEOPORTÁL (IPPC zařízení)

zákonem č. 521/2002 Sb.
zákonem č. 437/2004 Sb.
zákonem č. 695/2004 Sb.
zákonem č. 444/2005 Sb.
zákonem č. 222/2006 Sb. (klíčová novela)
zákonem č. 25/2008 Sb. (výjmuta problematika)
zákonem č. 227/2009 Sb.
zákonem č. 281/2009 Sb.
zákonem č. 85/2012 Sb.
zákonem č. 69/2013 Sb. (klíčová novela,
zákonem č. 64/2014 Sb.
zákonem č. 39/2015 Sb.
zákonem č. 183/2017 Sb.
zákonem č. 225/2017 Sb. (úprava návaznosti)
zákonem č. 541/2020 Sb.
zákonem č. 261/2021 Sb.
zákonem č. 284/2021 Sb. (úprava návaznosti)

Zákon o integrované prevenci definuje hlavičkové jednotky, které mají povinnost mít integrovanou nejlepší dostupnou technologii. Integr

K zákonu o integrované prevenci je vydán integrovanou prevencí (20. září 2013) nabytý v platnosti.

76

ZÁKON

ze dne 5. února 2002

o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**HLAVA I****ÚVODNÍ USTANOVENÍ****§ 1****Účel a předmět zákona**

(1) Účelem zákona je, v souladu s právem Evropských společenství,¹⁾ dosáhnout vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku,²⁾ zabezpečit integrovaný výkon veřejné správy při povolování provozu zařízení a zřídit a provozovat integrovaný registr znečišťování životního prostředí.

(2) Tento zákon

- stanoví povinnosti provozovatelů zařízení,
- upravuje postup při vydávání integrovaného povolení,
- zřizuje integrovaný registr znečišťování životního prostředí, stanoví způsob shromažďování údajů o emisích a přenosech látek evidovaných v tomto registru a poskytování údajů z něho,
- upravuje podmínky pro propojení dosavadních informačních systémů v oblasti ochrany životního prostředí s integrovaným registrem znečišťování životního prostředí,
- stanoví působnosti orgánů veřejné správy podle tohoto zákona,
- upravuje systém výměny informací o nejlepších dostupných technikách,

g) stanoví sankce za porušení povinností stanovených tímto zákonem.

(3) Tento zákon se nevztahuje na

- znečištění způsobené vniknutím radioaktivních látek³⁾ do životního prostředí,
- vypouštění radioaktivních látek do životního prostředí a emisní limity stanovené pro tyto látky podle zvláštního právního předpisu,³⁾
- nakládání s geneticky modifikovanými organismy podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

§ 2**Základní pojmy**

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- zařízením technická jednotka a technologická jednotka uvedená v příloze č. 1 k tomuto zákonu nebo soubor souvisejících technických a technologických jednotek nacházejících se v jednom provozu, jestliže alespoň jedna tato jednotka je uvedena v příloze č. 1 k tomuto zákonu a nejedná o jednotky používané k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů; za zařízení se považují i další technické jednotky a technologické jednotky nebo jejich soubor neuvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže provozovatel zařízení pro ně požádá o vydání integrovaného povolení,
- znečištěním lidskou činností přímo či nepřímo způsobené vniknutím látek, vibrací, hluku, tepla nebo jiných forem neionizujícího záření do ovzduší, vody nebo půdy, které může být škodlivé pro zdraví člověka nebo zvířat nebo může nepříznivě ovlivnit kvalitu životního prostředí nebo může vést ke škodám na hmotném majetku nebo

¹⁾ Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezení znečištění.

Rozhodnutí Evropské komise 479/2000/ES ze dne 17. července 2000 o implementaci Evropského emisního registru znečištění podle článku 15 Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezení znečištění.

²⁾ Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí).

³⁾ Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů.

Příklad transpozice práva EU do legislativy ČR

EU: Rámcová směrnice o vodách

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- zavazující členské státy dosáhnout dobrého kvalitativního a kvantitativního stavu vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod do roku 2015 (za určitých podmínek lze umožnit odklad dosažení dobrého stavu až do roku 2027).
- Právní závaznosti nabyla 22. 12. 2000 a do 22. 12. 2003 ji byly členské státy EU povinny transponovat do svých národních předpisů.

Příklad transpozice práva EU do legislativy ČR

EU: Rámcová směrnice o vodách

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- zavazující členské státy dosáhnout dobrého kvalitativního a kvantitativního stavu vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod do roku 2015 (za určitých podmínek lze umožnit odklad dosažení dobrého stavu až do roku 2027).
- Právní závaznosti nabyla 22. 12. 2000 a do 22. 12. 2003 ji byly členské státy EU povinny transponovat do svých národních předpisů.

ČR: V ČR proběhla transpozice Rámcové směrnice o vodách prostřednictvím:

- Zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon)
- Zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
- Zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

Nová směrnice EU o čištění městských odpadních vod

► Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 10. dubna 2024 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... o čištění městských odpadních vod (přepracované znění)⁽¹⁾

P9_TC1-COD(2022)0345

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁽³⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem⁽⁴⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Rady 91/271/EHS⁽⁵⁾ byla několikrát podstatně změněna⁽⁶⁾. Vzhledem k tomu, že je třeba provést další změny, měla by být uvedena směrnice z důvodu přehlednosti přepracována.

(2) *Voda je základním statkem, který patří všem a který všichni využívají jako zásadní, nenahraditelný a pro život nepostradatelný přírodní zdroj, a je třeba jej posuzovat a integrovat ve všech jeho*

(3) Směrnice 91/271/EHS stanoví právní rámec pro odvádění, čištění a vypouštění městských odpadních vod a vypouštění biologicky odbouratelných odpadních vod z určitých průmyslových odvětví. *Městské o srážkového odtoku a ostatních odpadních vod jiného původu. Odpadní vody z institucí, jako jsou kanceláře, školy, kuchyně s přípravou potravin atd., které vznikají převážně jako produkt lidské* 91/271/EHS je chránit životní prostředí před nepříznivými účinky, které má vypouštění nedostatečně vyčištěných městských odpadních vod. *Směrnice přispěla k dosažení cílů stanovených směrnicí Evropské předpisy.* Tato směrnice by měla i nadále sledovat stejný cíl a zároveň přispívat i k ochraně veřejného zdraví v souladu s přístupem „jedno zdraví“, jehož cílem je udržitelným způsobem vyvážit a optimalizovat vodu vypouštěnou do vod ke koupání nebo do vodních útvarů využívaných k odběru pitné vody nebo jsou-li městské odpadní vody využívány jako ukazatel pro parametry relevantní pro veřejné zdraví. Měla by rovněž obsahovat informace o správě v oblasti odvádění a čištění městských odpadních vod.

Směrnice by se rovněž měla zaměřit na zvýšení efektivnosti přetvářkových procesů, zejména prostřednictvím integrovaného plánování a

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Rozhodnutí (Decision)

- závazné právní akty, které se vztahují na jednu nebo více zemí EU, podniky či jednotlivce
- dotčená strana musí obdržet oznámení a rozhodnutí nabývá účinku dnem doručení tohoto oznámení
- rozhodnutí není třeba provádět do vnitrostátních právních předpisu

EUROPEAN COMMISSION

Brussels,
27.8.2015

JOIN(2015) 32
final

**JOINT DECISION OF THE EUROPEAN COMMISSION AND THE HIGH
REPRESENTATIVE OF THE UNION FOR FOREIGN AFFAIRS AND
SECURITY
POLICY**

**on the participation of the European Union in various organisations for
cooperation to prevent and counter terrorism**

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Rozhodnutí (Decision)

- - závazné právní akty, které se vztahují na jednu nebo více zemí EU, podniky či jednotlivce
- dotčená strana musí obdržet oznámení a rozhodnutí nabývá účinku dnem doručení tohoto oznámení
- rozhodnutí není třeba provádět do vnitrostátních právních předpisu

Doporučení (Recommendation)

- doporučením mohou orgány EU dát najevo svůj názor a navrhnout určité kroky, aniž by z nich vyvozovaly zákonnou povinnost pro toho, komu jsou určena
- doporučení nejsou právně závazná

RECOMMENDATIONS

COUNCIL

COUNCIL RECOMMENDATION

of 30 November 2009

on smoke-free environments

(2009/C 296/02)

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular the second subparagraph of Article 152(4) thereof,

exposure at their workplace in the European Union in 2002. A further 72 000 adult deaths, including those of 16 400 non-smokers, were linked to ETS exposure at home.

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Rozhodnutí (Decision)

- - závazné právní akty, které se vztahují na jednu nebo více zemí EU, podniky či jednotlivce
- dotčená strana musí obdržet oznámení a rozhodnutí nabývá účinku dnem doručení tohoto oznámení
- rozhodnutí není třeba provádět do vnitrostátních právních předpisu

Doporučení (Recommendation)

- doporučením mohou orgány EU dát najevo svůj názor a navrhnout určité kroky, aniž by z nich vyvozovaly zákonnou povinnost pro toho, komu jsou určena
- doporučení nejsou právně závazná

Stanovisko (Opinion)

- nástroj, který orgánům EU umožňuje učinit prohlášení, aniž by vyvozovaly jakékoli právní povinnosti týkající se tématu stanoviska
- stanoviska nejsou právně závazná

COMMISSION OPINION**of 22 July 2015****on the measure adopted by the Netherlands prohibiting the use of permanent dermal fillers for aesthetic purposes**

(2015/C 241/01)

This opinion is based on Article 14b, fourth subparagraph, of Council Directive 93/42/EEC of 14 June 1993 concerning medical devices ⁽¹⁾.

By letter of 11 July 2014, the Dutch authorities notified the Commission of the draft decree amending

Zaměření a struktura legislativy v oblasti ŽP

Další EU dokumenty?

Např. Sdělení (Communication)

- Komise obvykle vydává sdělení k hodnocení politik a k identifikaci problémů v určité oblasti politiky.
- Komise může objasnit stávající politiky a poskytnout rámec pro jejich výklad.
- Sdělení i výklad jsou nezávazné – jsou to strategie, vyjadřující cíle a plány EU
- Na základě Sdělení vznikají konkrétní, právně závazné akty (Směrnice, Nařízení...)

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 11.12.2019

COM(2019) 640 final

SDĚLENÍ KOMISE

Zelená dohoda pro Evropu

1. ÚVOD – OD URGENTNÍHO PROBLÉMU K JEDINEČNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Toto sdělení představuje Zelenou dohodu pro Evropskou unii a její občany. Opětovně formuluje odhodlání Evropské komise řešit problémy způsobené změnou klimatu a životního prostředí, což je definiční úkol této generace. Atmosféra se otepluje a klima se každým rokem mění. Z osmi milionů druhů žijících na této planetě je milion ohrožen vyhynutím. Dochází ke znečišťování a destrukci lesů a oceánů.¹

The EU Green Deal

The European Green Deal is about **improving the well-being of people**. Making Europe climate-neutral and protecting our natural habitat will be good for people, planet and economy. No one will be left behind.

The EU will:

Become
climate-neutral
by 2050

Protect human life,
animals and plants,
by cutting pollution

Help companies
become world leaders
in clean products and
technologies

Help ensure a
just and inclusive
transition

Balíčky (strategie) pro dosažení cílů Green Deal

Základní struktura legislativy ČR

Podle Ústavy jsou právní předpisy České republiky zákonné a podzákonné (prováděcí). Sílu zákona mají též některé mezinárodní smlouvy.

1) Zákonné předpisy

- Zákonnými předpisy jsou ústavní zákony a zákony, popř. zákonná opatření Senátu. Nejvyšší právní sílu mají ústavní zákony, které jsou v Parlamentu schvalovány též kvalifikovanou většinou. Ústavní zákon může být změněn nebo zrušen jen ústavním zákonem; ústavní zákon nemůže zrušit ani Ústavní soud.

2) Mezinárodní smlouvy

- Mezinárodní smlouvy jsou tzv. prezidentské (jde o mezinárodní smlouvy, které ratifikuje prezident republiky), vládní a resortní. Podle čl. 10 Ústavy vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament ČR souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu České republiky.

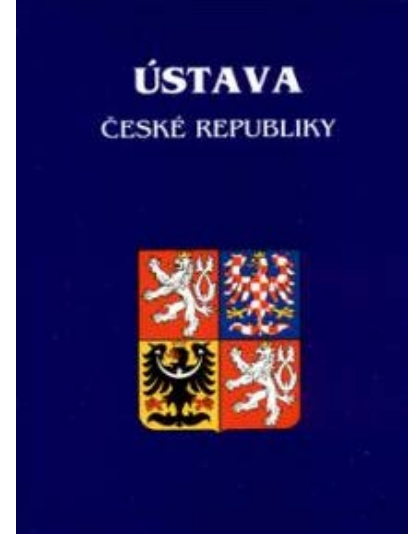
3) Podzákonné předpisy

- Podle Ústavy mohou vydávat podzákonné předpisy vláda a ministerstva a jiné správní úřady. Podle čl. 78 Ústavy vláda vydává **nařízení**. Nařízení vlády vydává vláda buď na základě konkrétního zmocnění v zákoně nebo na základě obecného zmocnění obsaženého v Ústavě.
- **Vyhlášky** mohou být vydány jen na základě výslovného zmocnění a jen v mezích zákona, k jehož provedení jsou vydávány.

Legislativa v ochraně ŽP

Ústava ČR (zákon č. 1/1993 Sb.)

- nejobecnější a nejvýše postavená norma (zákon)
v českém právním řádu (společně s LZPaS)

Preamble

*My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, v čase obnovy samostatného českého státu, věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé, odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií, **odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství**, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky.*

Článek 7

Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství

Listina základních práv a svobod – Zák. č. 2/1993 Sb.

Hlava 4 - Hospodářská, sociální a kulturní práva

Článek 35

- (1) Každý má právo na příznivé životní prostředí.
- (2) Každý má právo na včasné a úplné informace
- (3) Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí

- **obecnější**, definuje základní pojmy z oblasti ŽP, ukládá zásady a povinnosti ochrany ŽP, upravuje posuzování vlivů na ŽP a ekonomické nástroje

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

- **konkrétnější** - vymezuje pojmy, obecnou a zvláštní ochranu přírody, nástroje ochrany krajinného rázu, upravuje zvláště chráněná území, přístup do krajiny, ekonomické nástroje, orgány působnosti atd.

Legislativní rámec ŽP v ČR

Základní nosné předpisy v oblasti ochrany složek ŽP

- Zákon č. 273/2010 Sb. o vodách (vodní zákon)
 - Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích (lesní zákon)
 - Zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší
 - Zákon č. 283/2021 Sb. stavební zákon
 - Zákon č. 88/2021 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
 - Zákon č. 350/2011 Sb. chemický zákon
 - Zákon č. 16/1997 Sb. o mezinárodním obchodě s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)
 - Zákon č. 541/2020Sb. o odpadech
 - Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání
 - Zákon 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů (zákon EIA)
 - Zákon č. 243/2022 Sb. o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí
- + příslušné Vyhlášky